

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Mob:9682536974, E-Mail.: ansarullah@qadian.in

ਮੁਹੱਲਾ ਅਹਮਦੀਆ ਕਾਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ) ਭਾਰਤ

ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਕਿੱਸੇ

ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਨ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਸਰੂਰ ਅਹਮਦ ਖਲੀਫਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਅਲ-ਖਾਮਿਸ
ਅੱਯਾਦਹੁੱਲ੍ਹਾ ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼, 21 ਜੁਲਾਈ 2023 ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਤਿਲਫ਼ੋਰਤ (ਯੂ.ਕੇ)

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ - مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ - إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ - إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ - إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ -
الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ - غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

ਤਸਹੁਦ, ਤਾਊਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤੁਲ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਿਲਾਵਤ ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਮਗਰੋਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਲੂਕ ਬਾਰੇ ਤਬਕਾਤ ਇਬਨੇ ਸਈਦ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਦਰ ਦੇ ਕੈਦੀ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਚਾਚਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅੱਬਾਸ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਵੀ ਸਨ । ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਤ ਨੀਂਦਰ ਨ ਆਈ । ਕਿਸੇ ਸਹਾਬੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਹੇ ਅੱਲਾਹ ਦੇ ਨਬੀ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੂੰ ਕਿਸ ਗਲ੍ਹ ਨੇ ਸੌਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ? ਫ਼ਰਮਾਇਆ ! ਅੱਬਾਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ, ਤਦੋਂ ਇਕੋ ਆਦਮੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਦੀਆਂ ਰਸਿੱਆਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ । ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਕੀ ਗਲ੍ਹ ਹੈ, ਮੈਂ ਅੱਬਾਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ? ਤਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਦੀਆਂ ਰਸਿੱਆਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ । ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਇੰਝ ਹੀ ਕਰੇ ।

ਸੀਰਤ ਖ਼ਾਤਮੁਨਬੀਯੀਨ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਵਿੱਚੋਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਬਸ਼ੀਰ ਅਹਮਦ ਸਾਹਿਬ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਰਾਮ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰਖਣ । ਸਹਾਬਾ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਹਰ ਇੱਛਾ ਦੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਸੀ । ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਇਸ

ਨਸੀਹਤ ਉੱਤੇ ਇਸ ਖੂਬੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ।

ਸਰ ਵਿਲਿਅਮ ਮਿਓਰ ਨੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਰਹਿਮ ਭਰਪੂਰ ਸਲੂਕ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿੱਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ :

ਮੁਹੰਮਦ (ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ) ਦੀ ਹਦਾਯਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅੰਨਸਾਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਜਿਰਾਂ ਨੇ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ । ਸੇ, ਕੁਝ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਹੈ ਕਿ ਰਬੱ ਭਲਾ ਕਰੇ ਮਦੀਨਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਵਾਰ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਪ ਪੈਦਲ ਤੁਰਦੇ । ਸਾਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਪੱਕੀ ਰੋਟੀ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਆਪ ਕੇਵਲ ਖਜ਼ੂਰ ਖਾ ਕੇ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ । ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੁਝ ਕੈਦੀ ਇਸ ਨੇਕ ਸਲੂਕ ਕਰਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਜੇ ਕੈਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਸ ਨੇਕ ਸਲੂਕ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ।

ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਫ਼ਤਹਿ ਬਦਰ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਲੈ ਕੇ ਅਬਦੁੱਲਾਹ ਬਿਨ ਰਵਾਹ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਅਤੇ ਜੈਦ ਬਿਨ ਹਾਰਸ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਮਦੀਨਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਫ਼ਤਹਿ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੁਣ ਕੇ ਰਬੱ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਕਅਬ ਬਿਨ ਅਸਰਫ਼ ਯਹੂਦੀ ਕਹਿਣ ਲਗਿਆ : ਜੇਕਰ ਮੁਹੰਮਦ (ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ) ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰਈਸਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ (ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲੋਂ ਮੌਤ ਚੰਗੀ ਹੈ) ।

ਮੈਲਾਨਾ ਸ਼ਿਬਲੀ ਨੇਮਾਨੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਗ਼ਜ਼ਵਾਹ ਬਦਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗ਼ਜ਼ਵਾਹ ਬਦਰ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸੀ । ਕੁਰੈਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰਈਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ, ਫ਼ਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ।

ਅਤੱਬਾ ਅਤੇ ਅਬੂ ਜਹਲ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਅਬੂ ਸੁਫ਼ਯਾਨ ਨੂੰ ਕੁਰੈਸ਼ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ । ਮਦੀਨਾ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤਕ ਅਬਦੁੱਲਾਹ ਬਿਨ ਉਬੱਯੀ ਬਿਨ ਸਲੂਲ ਐਲਾਨੀਆ ਕਾਫ਼ਰ ਸੀ । ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਵਿਖਾਵੇ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ । ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੁਨਾਫ਼ਿਕ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ । ਇਸ ਸਪਸ਼ਟ ਫ਼ਤਹਿ ਨੇ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਈਰਖਾ ਦੀ ਅਗੱ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨ ਸਕੇ । ਕੁਰੈਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਵਲ ਹਜ਼ਰਮੀ ਦਾ ਰੋਣਾ ਸੀ । ਬਦਰ ਮਗਰੋਂ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਤਮ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਰ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਲਈ ਮੱਕੇ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬੱਚਾ ਤਿਆਰ ਸੀ । ਸੇ, ਸੁਵੈਕ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਓਹਦ ਦੀ ਜੰਗ ਇਸੇ ਜੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਟਾਵਾ ਸੀ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਬਸ਼ੀਰ ਅਹਮਦ ਸਾਹਿਬ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇਵਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਢੂੰਗਾ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਇਸਲਾਮੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ । ਇੱਥੇ ਤਕ ਕਿ ਕੁਰਆਨੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜੰਗ ਦਾ ਨਾਂ “ ਯੋਮ-ਉਲੱ-ਫ਼ੁਰਕਾਨ ” ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ । ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਕੁਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ । ਬੇਸ਼ਕ ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਕੁਰੈਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਲੜਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੌਕੇ ਵੀ ਆਏ । ਪਰ ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਸੀ । ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਅਮਲ ਸਦੇਵੀਂ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਠੀਕ ਨ ਕਰ ਸਕਿਆ । ਕਤਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬੇਸ਼ਕ ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਕੁਰੈਸ਼ ਵਰਗੀ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਸੱਤਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦਾ ਮਾਰਾ ਜਾਣਾ । ਕਦੇ ਵੀ ਕੌਮੀ ਤਬਾਹੀ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ । ਫਿਰ ਉਹ ਕੀ ਗਲ੍ਹ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਯੋਮ-ਉਲੱ-ਫ਼ੁਰਕਾਨ ਅਖਵਾਈ ? ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ਬਦ ਉਹ ਹਨ, ਜੋ ਕੁਰਆਨੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ **يَقْطَعُ دَابِرَ الْكَافِرِينَ** ਸੱਚੇ ਸੱਚੀ ਉਸ ਦਿਨ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਦੀ ਜੜ ਕੱਟ ਗਈ । ਅਤੱਬਾ ਅਤੇ ਸ਼ੈਬਾਹ ਅਤੇ ਉਮੱਯਾ ਬਿਨ ਅਬੀ ਮੂਈਤ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰ ਬਿਨ ਹਾਰਸ ਆਦਿ ਕੁਰੈਸ਼ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲੈਹ ਮੈਉਦ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੋ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਜ਼ੁਲਮ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਫ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਣੀਆਂ ਪਈਆਂ । ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਨੇ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ । ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਰਆਨੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਫ਼ੁਰਕਾਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਇੰਝ ਹੀ ਕੁਰਆਨੇ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਇੱਕ 11 ਵੀਂ ਰਾਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਿਜ਼ਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਦ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਫ਼ਤਹਿ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦੀ ਸਵੈਰ ਪ੍ਰਕਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ । ਸੋ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਦ ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਹੋਈ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਫ਼ਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਰਦਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ । ਬਦਰੀ ਸਹਾਬੀਆਂ ਰਜ਼ੀ ਅੱਲਾਹ ਅੰਨਹੁਮਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੋ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਇਸ ਉਮੱਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਦੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ੍ਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਹੋਵੇਗੀ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਦਰ ਦੇ ਸਹਾਬੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ 313 ਸਹਾਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਣਗੇ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਹੀ ਹਦੀਸ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹਦੀ ਮਾਹੂਦ ਦੇ ਕੋਲ੍ਹ ਇਕ ਛੱਪੀ ਹੋਈ ਕਿਤਾਬ ਹੋਵੇਗੀ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ 313 ਸਹਾਬੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਹੋਣਗੇ । ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਅਜ਼ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ । ਇਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਕਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮੁਰਦਾ ਉਮੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੇ ਮਹਦੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਛਾਪਾ ਖਾਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ੍ਹ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਹੋਵੇ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ 313 ਨਾਂ ਲਿੱਖੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੰਮ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਝੂਠੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ।

ਸ਼ੈਖ਼ ਅਲੀ ਹਮਜ਼ਾ ਬਿਨ ਅਲੀ ਮਲਿਕੁਤੁੱਸੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਜਵਾਹਿਰੁਲੱ ਇਸਰਾਰ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :

ਮਹਦੀ ਉਸ ਪਿੰਡੋਂ ਨਿਕਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਕਦਆ ਹੈ । ਫ਼ਿਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਰਬ ਉਸ ਮਹਦੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਉਹ ਦੇਸਤ ਜਮਾਂ ਕਰੇਗਾ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਦਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ 313 ਹੋਣਗੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਪਤਾ ਅਤੇ ਖੂਬੀਆਂ ਛੱਪੀ ਹੋਈ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣਗੇ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :

ਹੁਣ ਪ੍ਰਕਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਦੀ ਮੌਊਦ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ੍ਹ ਛੱਪੀ ਹੋਈ ਕਿਤਾਬ ਹੋਵੇ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਣ । ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਨਾ ਕਮਾਲਾਤੇ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ 313 ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰ ਚੁਕਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੁੜ ਹੁਜ਼ਤ ਲਈ 313 ਨਾਂ (ਰਿਸਾਲਾ ਅੰਜਾਮੇ ਆਬਮ ਵਿੱਚ) ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਚੈਦਵੀਂ ਸਦੀ ਉਹੀ ਸਦੀ ਹੈ । ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਐਰਤਾਂ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਚੈਦਵੀਂ ਸਦੀ ਖ਼ੈਰ ਅਤੇ ਬਰਕਤ ਦੀ ਆਵੇਗੀ । ਰਬ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਤੇ ਚੈਦਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹਮਦ ਨਾਂ ਦਾ ਬਰੂਜ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਂ ਹਾਂ । ਜਿਸ ਵਲ੍ਹ ਇਸ ਬਦਰ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਸੀ । ਜਿਸ ਲਈ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਸਲਾਮ ਕਿਹਾ । ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿਨ ਆਇਆ ਅਤੇ ਚੈਦਵੀਂ ਦਾ ਚੰਨ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ । ਅਫ਼ਸੋਸ ! ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ । ਸਮਾਂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਨ ਪਛਾਣਿਆ । ਉਹ ਮਰ ਗਏ, ਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ ਚੜ ਕੇ ਰੱਦੇ ਸਨ ਕਿ ਚੈਦਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਹਿ ਗਏ, ਜੇ ਹੁਣ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਝੂਠਾ ਹੈ । ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ । ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ।

ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ 17 ਫ਼ਰਵਰੀ 1904 ਈ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦਾ ਇਲਹਾਮ “ ਜੰਗੇ ਬਦਰ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਨ ਭੁੱਲੇ ” ਬਾਰੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਰਬ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਦਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਫ਼ਰਮਾਏ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਸੱਚੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਦੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ । ਰਬ ਕਰੇ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਇਸ ਬਦਰ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਏ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲੈਣ ਤਾਂ ਮੁੜ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਣੀ ਖੋਈ ਹੋਈ ਇਜ਼ੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕਣ ।

ਖ਼ੁਤਬਾ ਸਾਨੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇੰਸ਼ਾ-ਅੱਲਾਹ ਅਗੱਲੇ ਸ਼ੁਕੱਰਵਾਰ ਤੋਂ ਜਮਾਅਤੇ ਅਹਮਦੀਆ ਯੂ.ਕੇ ਦਾ ਜਲਸਾ ਸਾਲਾਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਇਸ ਸਾਲ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਹਿਮਾਨ ਆਉਣਗੇ ਸਗੋਂ ਮਹਿਮਾਨ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਰਬ ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਭ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ ਜਲਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹਕੀਕੀ ਲਾਭ ਚੁਕੱਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ । ਇੰਝ ਹੀ ਯੂ.ਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹਕੀਕੀ ਰੂਹ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਗਲ਼ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਲਸੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੂਹਾਨੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ ।

ਫ਼ਿਰ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ, ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਸਮਝ ਕੇ, ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਲਸੇ ਦੀਆਂ ਡਿਉਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤੈਨਾਤ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ, ਵੱਖੇ ਵੱਖੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨਸੀਹਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ । ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਇਸ ਹਦਾਯਤ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਦਾ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ । ਰਬ ਕਰੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਲਸਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ ਬਰਕਤਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ । ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹਰ ਅਹਮਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਜਲਸੇ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਦੂਆਵਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਰਬ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਤੈਫ਼ੀਕ ਬਖਸ਼ੇ ।

ਆਮੀਨ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ مُحَمَّدًا وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِيَ اللّٰهُ فَلَا مَضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُّضِلِّ اللّٰهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ عِبَادَ اللّٰهِ رَجَمَكُمْ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ اذْكُرُوا اللّٰهَ يَذْكُرْكُمْ وَاذْعُوْا يُسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ